DINA VINDICATA MELODRAMA IO. FRANCISCI CECCONI MUSICIS ADAPTATUM MODULIS A GREGORIO COLA ROMANO...

Giovanni Francesco Cecconi,
Valenti Gonzaga

ARGOMENTO.

Sichem Figliuolo di Hemor Principe della Terra Sichemita, innaghitosi di Dina Figliuola di Giacob, entrata nella Città per vedere le Donne di quella contrada, condusse à fine violentemente i suoi impuri desiderij. Simeon Fratello della medesima sdegnato per tale afronto, con inganno insieme con gli altri suoi Fratelli, tolse di vita tutti i maschi di Sichema, con Hemor, e Sichem, tutto in vendetta dell'ingiuria fatta à Dina sua Sorella; come più diffusamente ne discorre il Sacro Testo nel cap. 34. *della Sagra Genesi.*

INTELOCVTORES.

DINA FILIA IACOB, SOROR SIMEONIS.

SIMEON EIVS FRATER.

SICHEM PRINCEPS SICHEMITA.

HEMOR PRINCEPS HEVÆVS, ET PATER SICHEM.

PARS

PARS SVPERIOR.

Simeon . & Dina .

Sime. Vmme Rector Olympi
Cur vertis ad meos Lares
Prouidæ mentis tuæ benignas luces ?
Sunt in Populo electo
Gentes Iacob maiores :
Tamen dignatus es Patri dilecto
Dare Boves , Armenta , & dare honores .
Quiſquis renuit laudare clementem
Noſtri Numinis manum potentem ,
Ipſum perimat debita nex .
Dat immeritis æquiſſima dona ,
Et ingratis multiplicat bona :
O divina , & amabilis lex ! Quiſquis &c.
Sed quid elapſa proſunt ?
Multum boni in futurum excelſa manus
Patri Iacob promiſit .
Quod ſors nimis amica
Experta in Terra Sichem ſat demonſtrat .
Nobis pecuniæ creſcunt ,
Armenta ſoboleſcunt . . . . .
Di. Quid Simeon frater mi
Per ſylveſtres hos calles auram capis ?
Sime. Carpit ſtudioſa ut Apis
Mea mens morales fructus , & ſacros libat
Succos æternitatis .
Heù qvam grandia largitur
Munifica Dei manus !
Di. Ah nimium conſors ſum : ſed quid præoptas ?
Sime. Vt mecum ſolvas gratum Sal.

Saltem laudis tributum.

Di. Eccè vocem devoueo amato Deo;
Canam, hylarè canam cum fratre meo.

Sime. Celebremus.
Di. à 2. Laudemus.

Sime. Nos inflammet facer amor,
Mundet vanum noſtrum pectus,
Vt expellat meos affectus,
Nil ſuperſit, niſi amemus.

Di. Celebremus.
Sime. à 2. Laudemus:

Di. Cælum versùs tendat clamor,
Qvod terrenas, & rapaces
Res, ut umbras, & fugaces
Arbitramur, ut amemus.

Sime. Sed cur ad me veniſti?

Di. Vrbem Sichem audiui
Fæminas elegantes, & vago aſpectu
Prætèr animi dotes iactitare.
Veni tantùm, ut mecum
Pergeres illas videre.

Sime. Incentiuum amoris ſpargit hic ſermo tuus.
Corda inflammantur mea
Ab hac noua Medea.

Di. Forſan per vagum vultum
Cor fædatur humanum?
Lucis amatæ meę claudam pupillas,
Si præbent cordi meo leves ſcintillas.
Non eſt tam celeris ſagitta amoris
Ad vulnerandum
Humanum cor.

Sæpè

Sæpè pertæſus ablati honoris
Ad ſauciandum
Retardat amor. Non &c.
Vadam igitur videre.
Sime. Vade, ſed fratris tui monita ſerva.
Sic deludit imbelles
Fæminas nubes lucida;
Sic noſtros Progenitores
Fictus ſerpentis vultus
Reddidit ſummo Deo peccatores.
Columba in nidulo
Sæpe deſiderat
Soluta in aera
Pennas movere.
Sed per occurſum
Sævi Draconis
Trepidans incipit
Corde pauere. Columba &c.
Sich. Sic humillimè Genitor
Tvis aſſentior verbis.
He. Dic quid cenſes de Hebreo
Populo tam ditiſſimo? & quid de meo?
Sich. Arbitror multum gratum, & acceptum
Apud ſupremum Deum:
Video enim Hebreum.
Noſtra ætate exaltatum;
Solumque Heueum miſerum, infelicem,
Non adiutum à Cælo, & non amatum.
Habet Gens iſta honores,
Pingves, & facultates;
Sed quod prætioſius eſt, habet pulchriores
Fæminas vago aſpectu.
He. Sed cur væſano affectu
Curas Imperij mei graves confundis?

 Deſi-

Desiste perturbare
Curas cum falso amore
Proles amata.
Ignorat gubernare
Cupidinis furore
Mens agitata. Desiste &c.
Sich. Æstvans cor flamma amoris
Ferventes voces istas foràs emisit.
Tantum potuit aspectus
Simplex fœminæ Hebreæ ?
Velut scintillulam
Solet de lapide
Vulnere leui
Ferrum Educere.
Lux sagittifera
Sic ad cor rapitur,
Vt possit Vulnere
Mortem inducere. Velut &c.
He. Sileas improbe fili,
Pueri pharetrati curas relinque
Sich. Taceam, sed lingua loquitur;
Imò insano furore
Palpito corde, & exardesco amore.
He. In quod præceps tua mens modò dilabitur ?
Num ignoras ò Sichem,
Quid suscipias amandum ?
Sich. Amo, quod est in pubere laudandum.
He. Erras: quia nondum noscis
Quid sit amare; Cæcus
Amor proinde fingitur.
Vertit enim amantem in amentem;
Non timet Deum sæuientem,
Neque sydera ultricia.

Cor

Cor uæsanum contemnit flagella
Et Tonantis non curat furorem:
Vndè licet immineat procella
Tot malorum, non linquit amorem. Cor &c.

Sich. Diligo, licet stellæ
Insvant iram, furorem:
Quia si mortem experiar, experiar amorem.

He. Vade regios ad Lares
Non particeps consilij, & expers mentis.
Eccè mos insanientis
Consulit stulto amori,
Nec propriæ mentis consulit errori.
Vade vade sed præceps ad pænas,
Ad duras catenas,
Quales præbet Cupidinis fax.
Vulnus ipsum est tibi insanabile,
Licet modò sit dulce, & amabile.
Quia scelestis non dabitur pax. Vade &c.

Di. Quam sunt hæc Mænia insignia?
Quid superbi conseruant
Homines Sichemitæ, & quid leporis
Splendet fæmineo in uultu, effræni amoris
Primogenitæ existunt.
O quam formosa
Vaga labella
Induta purpura
Delectant me.
Serena lumina
O quam sunt bella,
Micantia ut sydera
Ostentant se. O quam &c.
Perversa nimium natura
Cur in me tam ingrata?
In me nil posuisti venustatis,

 Ni-

Nihilquè pulchritudinis.....
Sich. Quereris quà de causa
Formosissima Dina?
Dina. Queror sortem malignam,
In me solam tenacem & indignam.
Fæminis tibi subditis
Pulchritudinis aurum
Concessit sors, ut abditum thesaurum.
Sich. Erras Dina, si accusas
Sortem ergà te nimis avaram.
Diligeris, quia charam
Gratiæ te pepererunt,
Nullam similem tibi
Virginem Astra in terra conspexerunt.
Dina. Nihili habetur Amor,
Dum formositas mea, dum pulchritudo
Nullis fæminis est similitudo.
Sich. Nimis tua mollia labra
Roseus depingit nitor.
Dina. Labrum, quod mox pallescit.
Sich. Luces bellæ
Faces amoris
Vestro amæno, & charo nitore
Bellum atrox in corde movetis.
Vestro candore
Nitens facies, & rosea labella
Vivam flammam in amante fovetis. Luces &c.
Sed cur ad istas laudes
Rubescit os, & incenduntur luces?
Dina. Quia nihil est amabile,
Nil in corde, & in ore laudabile.
Parce quæso insano furori
Stultissimo amori,
Quia nil dignum reponis in me.

Can-

Candor iſte, quo facies floreſcit
Quam primum decreſcit,
Et pro amante non poſtulat te. Parce &c.

Sich. Hæc inculta elegantia, & pudibunda
Facit te nimis pulchram.
Me miſerum iam ad te feror!
Serpit cæcus ignis per venas,
Et ſvaues ad pænas
Vocat me uultus tui
Venuſtas nunquam uiſa, & pulchritudo.
Heù iam uultu emacror!
Flammeus in corde amor
Ardet accenſis ignibus.

Dina. Sichem quis te furentem.
Et animum, & cor, & tuam mentem
Reddiditchare Sichem?

Sich. Vultus venuſtas tui.

Dina Deſinas quæſo illudere.

Sich. Heù cor plus inflammatur,
Quò ſpes lætitiæ meæ debilitatur.
Languentem ne deſpicias,
Veni ad ſanandum cor, ad dandam pacem.

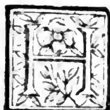
Dina. Reſpuo, ſperno, conculco amoris facem.
Puritatis meæ lilium
Charum filium
Exiccatum mon videbis.
Meum labellum, par Roſarum
Formoſarum
Deturpare non audebis. Puritatis &c.

FINIS PRIMÆ PARTIS.

PARS

PARS ALTERA.

Dina, & Simeon.

Dina. Eù miserrimæ Dinæ.
Quis amissum plorabit meum honorem?
Nimis tradar ruinæ,
Si iungam turpi amanti ipsum amorem.
Cælum videns hæc, nondùm tonas?
Fulgura vbi sunt, vbi furores.
Desteræ tuæ vindicis?
Heù pietas contempta!
Vides Virginis mestæ aridum florem,
Nec aduch fulmen vibras in raptorem?
Cęlum, sydera amorem conuertite
In rigorem, & rapidum fulmen,
Vt puniatis, qui læsit et me.
Et fulminibus validis reddite
Meo honori iam perditum lumen,
Nè in peiora præcipitet se. Cęlum &c.
Sime. Dina amabilis Soror?
Dina. Simeon amate Frater?
Sime. Quid noui, & quid recentis
Parat hic pudor sedens in vultu tuo?
Dina. Heù rubor, & clamor in ore crescit;
Silè quæsò mi frater, nimis redulceras.
Sime. Quæ lugubria sunt hæc, & quæ funesta?
Verba effunde clariora.
Dina. Dicam, misera, dicam
Notam decoris mei, & pudicitiæ.
Iam triste enarro nomen.
Sichem .... Heù nil profuit contentio,
Nil mentis repugnantia!

Si-

Sichem nimis obſcænus.......

Sime. Satis audiui, ferro vlciſcar honorem,
Sic explebo vindicta meum furorem.
Crimen hoc non eſt tolerandum,
Quia Sororis obumbrat honorem.
Scelus ſcelere eſt vindicandum,
Nè dicatur diligere errorem. Crimen &c.
Vade intereà ad receſſus,
Secretò occultans fraudem, & erratum,
Sic videbis tuum crimen vindicatum.

Dina. Dina infelix quid loquar?
Ecce Fratris vltricem dextram armaui
In Sichemitas omnes.
Leges honoris mei tantum fœdaui
Cum amato meo Sichem.
Tamen periment omnes. Heù nimis maiorem
Intueor culpam meam, & meum errorem.
Poſco fulmina, & manum vltricem,
Vt tormentis exagitent reum,
Sed vt mundus me laudet victricem
Opto iuſſum reprimere meum.
Sic ſollicita mater in Natum
Per exigua ipſum minatur;
Sed amore, quo amat, vibratum
Ipſum fulmen frænare conatur. Poſco &c

He. Quid ploras chare fili?

Sich. Quæſo ſinas me flere, dum fletus mei
Origo, & cauſa es.

He. Poſce fili, quæ exoptas,
Eccè cor Patris tui, eccè regales
Diuitiæ tuæ ſunt, tuumque eſt ſertum,
Quo regia frons gloriatur.

Sich. Iſtis cor non lætatur,
Quia tendit ad maiora; Hoc enim poſco,

Vt

Vt Hymenæo coniungas
Dinam mihi puellam: Hæc est pars cordis mei.
Hem. Filiam Iacob Hebrei
Sponſam amas, nec vides
Quantum diſcrepet cultu, & quantum diſtet
A Numinibus noſtris?
Sich. Nil obſtat, quia amoris
Nimis accenſus flamma,
Iam me Dinæ coniunxi.
Hem. Heù quæ narras inſanè?
Sich. Ità eſt vltrò ne quæras, hoc poſco, hoc volo.
Nam ſi crimen in me genuit poteſtas,
Tollat dedecus meum Regia Maieſtas.
Hem. Non eſt Pater, qui filium non amat,
Et cui denegat munus electum.
Vndè ſæpè non debita donat,
Nè dicatur odiſſe dilectum. Non &c.
Sed quo hæc omnia fient?
Sich. Nouum in amante eſt votum;
Præbet amor ingenium.
Non vides quam facillimè
Poſſit Hebrea gens noſtrę coniungi,
Vt vnus fiat populus?
Hem. Magna quidem expoſcis.
Noſtro quid Ioue maius habetur,
Et quid regali ſolio?
Sich. Heù quam ſunt maiora,
Quæ video in filia Iacob!
Filia amoris,
Et decoris
Quarè ſeparor à te?
Eccè Patris,
Eccè Matris
Iam voluntas eſt in me. Filia &c.

Vti-

Hem. Vtinam quod amas, abesset.
Sich. Licet corpore absens, corde non esset.
Sed cur perturbas mentem?
Iam dolor tollit vires, iam dolores
Crescunt tam longa mora.
Hem. Vltrò amplius ne quæras,
Vade regios ad Lares, quià breui explebo
Cum Iacob proprijs filiis.
Quis scit fortem benignam?
Sæpè prosperum fatum
Facit dulce fuisse ipsum erratum.
Quando sors aspectu ridet
Ne despicias hunc honorem.
Sæpè prospera ipsi arridet,
Et miserrimo, infelici
Exoptatum dat Splendorem. Quando &c.
Sime. Hemor inclyte Princeps
Quibus curis turbaris?
Hem. Ita filialis amor, & sic meus honor
Poscunt; sed ne vltrà scrutaris.
In te viuit mea pax, in te mea quies,
In te lætitiæ meæ sperata dies.
Sime. Quomodò effare apertè.
Hem. Heù iam denegabis
Quam vellem, ne amares.
Sime. Domus Iacob optabis
Diuitias, facultates, & honores?
Hem. Res ardenter exopto prætiosiores!
Sime. Meipsum, & vitam meam?
Hem. Posco partem tuæ vitæ, & cordis tui;
Dinam, Dinam exposco
In sponsam Sichem dilecti.
Hanc trade, & tibi tradam
Partem, ne summam dicam Impery electi.

Læta

Sime. Lætare amate Princeps,
Iam redijt optata lux, & verus plausus.
Nihili duco, quod poscis.
Eccè tempus vltionis optatæ,
Hoc amplector, quia tradidit sors.
Quia recordor sororis amatæ
Sichem perimet iustissima mors. Eccè &c.
Sed quia Sororis nuptijs
Optas nostra coniungere, exoptat Deus
Similes quoquè ritus, & sacros mores.
Hem. Eccè bona, eccè vita, & eccè honores
Sichem, Hemor, & Ciuium.
Posce quæso maiora;
Hæc enim pro tua Dina erunt minora:
Sime. Igitur dabis omnia?
Hem. Quin mea extendam dona.
Sim. Sumes ergò in Sorore omnia bona.
Hem. Plausus edite
Subditi mei.
Lætas Cęlum dirigite voces,
Cantus dicite
Hem. à 2. Flamma amoris iam magè clarescit,
Sime. Et in igne furoris ardescit.
Hem. Rorem Charites
Vestrum effundite.
Mihi plausum donate perennem
Vaga sydera.
Hem. à 2. Sorte grata iam Cęlum stupescit,
Sime. Ad impuram actionem horrescit.
Dina. Heù miserrima Dina!
Quem amabis, si amatum
Audis occidisse fidum germanum?
Quid dicet Iacob Pater, & quid parentes?
Eccè finis erroris:
Vaga lux maculatur mei honoris. Ne-

Nemo dicat, quod Amor Oblectat,
Dum est Pater sic magni doloris.
Serò agnosco, quod falsò delectat,
Quia ministrat materiem angoris. Nemo &c.

Sime. Cara Soror lætare,
Eccè in sanguine Sichem, omniumque Ciuium
Dedecus vindicatum.
Optas aliud à fratre?

Dina. Mortem Sororis tuæ.
Heù cur vitæ meæ non cadunt vincula?
Nimium mori desidero.

Sime. Quæ funesta pronuncias?
In dolore fateris
Ipsum dedecus tuum, quod iam vereris,

Dina. Gaudeo vindice honore.
Sed quid Genitor Iacob,
Quid Proceres mei Regni, & quid parentes
Dicent de effuso sanguine?

Sime. Celebrabunt vltorem,
Quod venustatis, & decoris iura
Reddit ferro suo candida, & pura.
Æmulatus in cruore
Iram Cęli vindicantis.
Sparsús cruor me defendit
Ab hoc crimine.
Et à sceleris errore
Soluit me Pignus amantis. Æmulatus &c.
Sed cur perturbas mentem?
Tace, sile, ne incuses innocentem.

Dina. Taceam, sed linguâ tantum;
In corde tegam vulnus, vulnus læthale.
Heù nimis crescunt tormenta,
Nimis pullulant spinæ in corde meo;
Nil, nisi mortem feram de hoc tropheo.

Sed

, Sed quid conqueror frustra?
, Dicam potius à me tam criminosa
, Esse minus curiosa.

Meæ fiduciæ iterum languet
Blandus flos, qui iam ridebat.
Sparsus cruor inflammauit
Pectus meum.
Et ab ense, quod necauit
Hausit vulnus, quo carebat.

Meæ &c.

F I N I S.